

Centenari de l'aprovació de les Normes Ortogràfiques de la Llengua Catalana

Logo de l'Institut d'Estudis Catalans

Les Normes ortogràfiques són un conjunt de 24 regles promulgades per l'Institut d'Estudis Catalans pel gener del 1913, amb les quals hom intentà regularitzar el sistema ortogràfic de la llengua catalana. Com podeu observar el gener passat es va celebrar el centenari d'aquesta aprovació.

En el Primer Congrés Internacional de La Llengua Catalana, celebrat l'octubre de 1906 a Barcelona, es van definir les bases definitives. **Pompeu Fabra i Poch** no hi tenia cap ponència però va destacar en les discussions d'esmenes propugnant una solució de continuïtat sempre que es conservés en la pronúncia d'algun dels grans dialectes:

«Quan dos fonemes d'una llengua, en un moment donat de la seva història, vénen a confondre's, mentre (sic) hi hagi un dialecte *important* que conservi l'antiga distinció, una ortografia *nacional* deu conservar-la» (cursives originals).

El 1911 es va fundar la Secció Filològica de l'Institut d'Estudis Catalans, i el 1913 va publicar les *Normes ortogràfiques* sota la direcció d' **Antoni Maria Alcover** i **Pompeu Fabra**. Malgrat alguna oposició, l'ortografia es va adoptar immediatament i es va generalitzar de fet, cap a l'any 1930. El 1932 els escriptors i intel·lectuals valencians reunits a Castelló en van fer una adopció formal en les anomenades Normes de Castelló.

Pompeu Fabra i Poch

Pompeu Fabra va néixer l'any 1868 al número 32 del carrer de la Mare de Déu de la Salut, al barri de la Salut de l'antiga vila de Gràcia, i més tard també va viure al carrer Gran de Gràcia. Era fill de Josep Fabra i Roca i Carolina Poch i Martí. Va ser dotze germans i ell era el més petit de tots; però van morir-ne molts i només van sobreviure ell i dues germanes. Quan tenia cinc anys (1873) va ésser proclamada la primera República a l'Estat espanyol, i el seu pare, que era republicà, fou elegit alcalde de la vila. Encara que la família es va traslladar a Barcelona quan tenia 6 anys, ell sempre recordà el seu origen gracienc.

Quatre anys després, Pompeu Fabra, principal artífex de les Normes, en la primera edició del *Diccionari Ortogràfic* (1917), fa precedir el lèxic d'una exposició de l'ortografia catalana segons el sistema de l'IEC, on dedica 30 pàgines per a 76 normes. El corpus teòric de l'ortografia catalana aniria augmentant i desenvolupant-se amb el temps, però podem dir amb certesa que la nostra ortografia actual és hereva directa de les **Normes Ortogràfiques** de fa cent anys, que són el primer referent lingüístic normatiu compartit pels Països Catalans.

Antics llibres de la biblioteca de l'IEC

